

מתחם הקורונה בבית החולים סורוקה בבאר־שבע נפתח רק לפני תשעה ימים, וכבר מאושפזים בו 12 חולים וחולות. "מדי יום אנחנו מקבלים חולים", אומרת שירה בירנשטוק־כהן, בת 46, מנהלת השירות הסוציאלי במרכז הרפואי סורוקה. "עובדים סוציאליים מטפלים כל יום במשבר, אם זה לאחר תאונה קשה או בזמן מחלה קשה, אם זה להיות עם מטופלים במצב של חוסר ודאות. העובדים שלי הם המומחים לעזור לצוות ולחולים להתנהל באי־הוודאות. עכשיו אנחנו מתמודדים עם משבר שצריך לשאת אותו. התפקיד הראשון שלי הוא להחזיק את הצוות שלי, צוות שמתמודד באופן אישי גם עם הדאגה למשפחה האישית שלו".

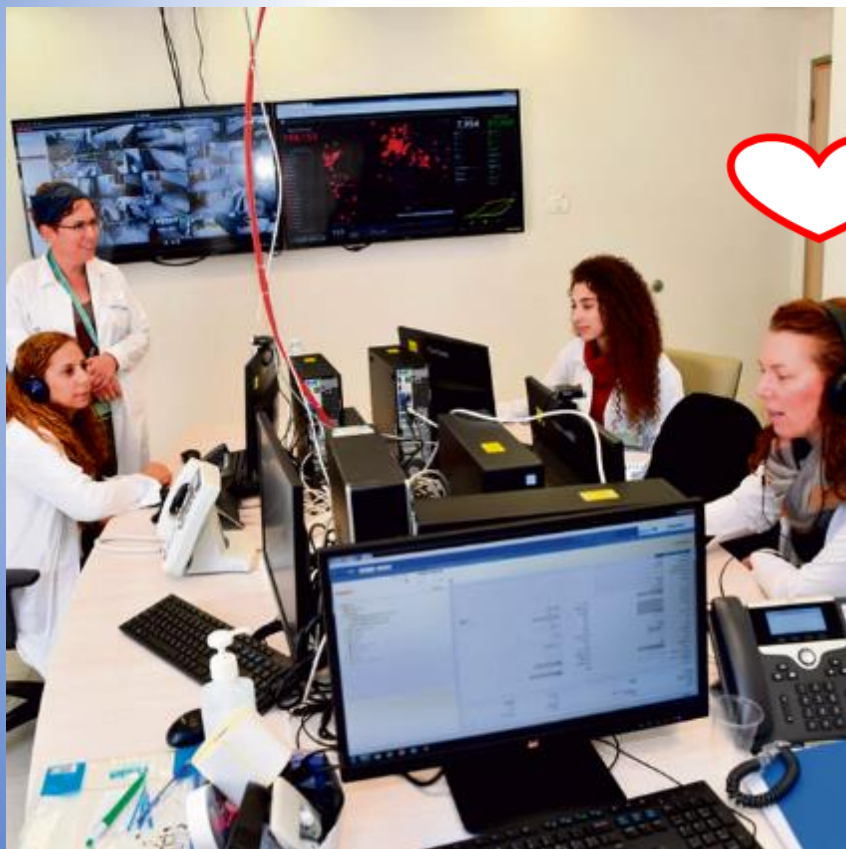
צילום: חיים הורנשטיין

"חולי הקורונה מרגישים אשמה על זה שנדבקו במחלה"

מתוך: 24 שעות • 18.03.2020

<https://www.yediot.co.il/articles/0,7340,L-5697661,00.html>

אל הראיון המוקלט עם אנה

אנה שיטרו, עובדת סוציאלית בת 41 התחילה לעבוד במתחם הקורונה מיום שנפתח.

"אני עובדת בסורוקה חמש שנים, ביומיום אני במחלקה האורתופדית, אבל מרגע שידענו שהמתחם ייפתח, עו"סיות שרצו לקחת חלק, התנדבו לתת מענה למטופלים המאושפזים. ביום הראשון שהמטופלים התחילו להגיע, קפצנו למים. אני מטפלת בשתי מאושפזות. אחת מעל שבוע והשנייה שהגיעה אתמול. מתקיימות שיחות יומיומיות של ליווי ותמיכה".

מה מטריד את המטופלות החולות בקורונה?

"הקושי המרכזי שעולה הוא קושי רגשי. מבחינה רפואית הן מרגישות טוב ובמגמה של שיפור. הן בלי חום, רק קצת משתעלות. זה לא משהו שמרתק אותן למיטה. מה שמטריד זה נושאים רגשיים עוצמתיים כמו תחושה של ריחוק, של בידוד, שאף אחד לא יכול להיכנס אליהן לחדר. תכנים של אשמה"

אשמה על שנדבקו?

"על שהסתובבו ליד אנשים מבלי לדעת שהן חיוביות. תחושה שעשו משהו לא בסדר. הרבה תחושות של בושה. יש מטופלות שחוו שיימינג ברשתות החברתיות, שקיבלו הודעות נאצה בלי הפסקה. מטופלות שהילדים שלהן בבית הספר קיבלו הודעות בקבוצת הוואטסאפ של ההורים, לא להגיע לבית שלהן כי אמא מאושפזת עם קורונה. השיימינג הוא מובן, המצב חדש ומעלה חרדות בכל הציבור. המטופלים מבינים שזה מסוכן ומידבק. הם עצמם מפחדים ומבינים את המשמעות

"מצד שני, כמסר חברתי, אנשים באמת צריכים לחשוב רגע לפני שהם כותבים פוסט נוראי או יוצאים בהאשמות. את מה שכותבים בקיר בפייסבוק קשה מאוד למחוק וזה באמת פוגע. אני לא חושבת שיש פה מישהו שמבחירה החליט להידבק או להדביק. זה לא משהו שאדם בוחר לעשות אם היה יודע שהוא חולה. חשוב שתהיה קצת יותר סבלנות וסובלנות, במיוחד עכשיו כשכולנו צריכים להתבודד ולהתכנס – חשוב לחזק את היחד ולהיות פחות שיפוטניים, ועם יותר חמלה אחד כלפי השני.

מתגעגעים למגע אנושי

הריחוק מחולי ונשאי הקורונה ברור לכולם, גם למטופלים עצמם. אך המצב החדש מאלץ את העובדים למצוא דרכים חדשות להעניק תמיכה למטופלים – כזאת שנשענת על מערכת "טלמדיסין" ושיחה דרך המסך. "יש הרבה תחושות של לחץ, ריחוק מהמשפחה", מסבירה שיטרו. "זה לחיות בתוך בועה. ואם פעם הייתי נותנת יד למטופלת שבכתה בחדר הטיפולים, עכשיו הכל עובר דרך הטלפון. אני צריכה למצוא את המילים המדויקות, לתת לה תחושה שאנחנו כאן איתה גם כשהיא לא רואה אותנו פנים אל פנים, החושים צריכים נורא להתחדד, לתוכן, להרגיש את הניואנסים של הטון, של האינטונציה של המטופל, לזהות מה הוא מרגיש באותו רגע כדי לתת מענה מדויק. זאת התערבות שונה ממה שהכרנו".

יש גם מטופלות שמתייחסות לפן החיובי? שראות בזה פסק זמן?

"כן. חלק מהמטופלות לוקחות פסק זמן לחשיבה. הייתה מטופלת שביום הראשון הייתה מוצפת טלפונים מחברים והייתה צריכה לספר כל פעם מחדש את סיפור האשפוז. למחרת היא החליטה לקחת צעד אחורה, להתמקד בעצמה. הצעתי להביא לה מחברת וכלי כתיבה, שתכתוב לעצמה מחשבות. מטופלת אחרת התחילה לתרגל יוגה. אבל כל אחת מהן הייתה מוותרת על פסק הזמן הזה. הן מתגעגעות למשפחה, יש געגוע למגע ולקשר אנושי".

ולצד העבודה, יש החיים והבית. גם לעובדות הסוציאליות שדואגות לכולם יש ילדים בבית שזקוקים להן, והשילוב בין העבודה האינטנסיבית לילדים שנמצאים בימים אלה בבית ללא מסגרת חינוכית, מאתגר במיוחד. "יש לי שלושה ילדים בבית, מספרת שיטרו, "בני שבע, עשר ו-12. שלושתם עדיין זקוקים לי. למזלי או לשמחתי, בעלי עובד הייטק ועובד כרגע מהבית. זה לא פשוט בכלל. אני מתורגלת במעבר מהעבודה לבית. יש לי טקס בנסיעה של חצי שעה שבה אני שמה לי מוזיקה באוטו ועושה את המעבר. לפעמים זה הולך יותר בקלות, לפעמים פחות".

(מתוך הכתבה: הראיון עם אנה שירטו)

"חולי הקורונה מרגישים אשמה על זה שנדבקו במחלה"

הבדידות והריחוק מהחברה, הפחד מאי-הוודאות, תחושות האשמה והבושה והשיימינג החברתי שהם סופגים ברשתות החברתיות: לצד הבעיות הרפואיות נאלצים חולי הקורונה להתמודד עם מצבים נפשיים וחברתיים מורכבים, אבל הם זוכים לטיפול מסור מצד העובדים והעובדות הסוציאליים של בתי החולים. בראיון מיוחד מספרות חמש עובדות סוציאליות כיצד הן מצליחות ליצור קרבה עם מטופל דרך הטלפון, איך הן מרגיעות את בני המשפחה בבית, וגם מסבירות אתן מפרדות להידבק במחלה

נטע ברקן | צילום: חיים הורנשטיין

חולה סגור אצל לא ייתן עיניים חיוניות. זהו נטע ברקן, אחת מ-15 עובדות הסוציאליות בבית החולים "אסף תלמי" בנתניה, שבהן נמצאים כ-100 חולי קורונה. נטע, 36, היא אחת מ-15 עובדות הסוציאליות בבית החולים "אסף תלמי" בנתניה, שבהן נמצאים כ-100 חולי קורונה. נטע, 36, היא אחת מ-15 עובדות הסוציאליות בבית החולים "אסף תלמי" בנתניה, שבהן נמצאים כ-100 חולי קורונה.

העובדות הסוציאליות של בית החולים בנתניה נפגשות לדיון

עובדות הסוציאליות בבית החולים "אסף תלמי" בנתניה. מימין לשמאל: נטע ברקן, נעמי כהן, דפנה גולדמן, דפנה גולדמן, נטע ברקן

היחידה לטיפול באירועים מיוחדים

אנה שיטרו, עריס מסורקת: הקושי המרכזי של חולי הקורונה, הוא קושי רגשי מבחינה רפואית, מבחינת מרגישים טוב אבל הם מתמודדים עם תחושות של ריחוק ובידוד, יש אשמה גדולה, יש מטופלות שחוו שיימינג ברשתות החברתיות, זה לא פשוט

היחידה לטיפול באירועים מיוחדים

אבל כל זאת מן היחידה מותרת גם פסק זמן הזה. זה מתבצע למספרה, יש נעצוץ למצב ולקשר אנפטי.

מתגעגעים לתנאי אנושי

לרוב, נטע ברקן, אחת מ-15 עובדות הסוציאליות בבית החולים "אסף תלמי" בנתניה, שבהן נמצאים כ-100 חולי קורונה. נטע, 36, היא אחת מ-15 עובדות הסוציאליות בבית החולים "אסף תלמי" בנתניה, שבהן נמצאים כ-100 חולי קורונה.